

Keményolaj – mire való?

Már többször volt szó az olajozásról, az olajok funkcióiról. Azoknak, akik ezeket a cikkeket nem olvasták, és soha nem is használtak még olajokat, egy rövid összefoglalás:

A természetes felületkezelő rendszerek alapozói az olajok. Az olaj mélyen beszívódik a fába, impregnál, korlátozza a fa nedvességfelvétel képességét, védi a szennyeződésektől, és a normál mechanikai igénybevételektől. Az olaj mélyen és maradéktalanul beszívódik a fába, a felületen nem képez(het) filmréteget mint a lakkok, így bármilyen benyomódás, karcosodás esetén nem egy lakkfilm sérül szinte javíthatatlanul, hanem maga a faanyag (ami legtöbbször a lakk alatt ugyanúgy sérül). A felületet átitató és ott kikeményedő olaj azonban sokkal jobban ellenáll a sérüléseknek, mint a kezeletlen fa: aki már olajozott tudja, hogy az olaj visszatörléséhez használt rongyok néhány óra alatt keményre száradnak. Ugyanez történik a fában is. Az olajjal átitatott fa sokkal keményebb, mint a kezeletlen.

Az olajozás, mint alapozás azért is fontos, mert a fedőréteg – a viasz – csak az olajjal alapozott felületen tud megtapadni, és így ad olyan tartós és kopásálló bevonatot, hogy padlók, lépcsők, munkalapok kezelésére is alkalmas lesz.

Hogy használjuk az olajokat?

Az olajozáshoz a felületet 120–150-es szemcsefinomsággal kell megcsiszolni, majd jól kinyomott ronggyal, szivaccsal, langyos vízzel áttörölni. A víz felhúzza az átvágott rostokat, a felület „kiszőrösödik”. Ezután a felületet 240-es csiszolópapírral kell átciszolni. Így néhány perces munkával megspórolhatjuk, hogy később az olaj által felhúzott rostokat kelljen sokkal fáradságosabb munkával visszacsiszolni.

Az olajat ecsettel, rövid bolyhú hengerrel, mártással, szórással lehet felhordani. Utóbbinak nem sok értelme van, hiszen nem gyorsítja a munkát és nem javítja a felület minőségét, csak sokkal több olaj fogy.

Ha a felület erősen nedvszívó, az olajat pillanatok alatt maradéktalanul beszívja, akkor újból át kell kenni, hogy a felület megfelelően telítődjön. A felület akkor

lesz tartós és kemény, ha a felület olajjal telített. A kezelt fa porózusságától függően 1 liter olaj 12–20 m² kezelésére elég. Ha a felület foltos, az is az egyenetlen nedvszívó képesség következménye, újabb réteg olaj felhordásával orvosolható.

A felhordás után 10 perccel a be nem szívódott „felesleget” a felületen ecsettel el kell oszlatni, és nedvszívó, puha ronggyal át kell törölni. Ha a felületet nem töröljük vissza, a be nem szívódott olaj ragacsos, fényes foltokban köt meg a felületen, amit később nagyon nehéz visszacsiszolni.

Az olajozott felület a visszatörlés után gyakorlatilag száraz, de jól csak 24 óra száradás után csiszolható (skótszivaccsal már 6 óra után).

Alapozáshoz általában a Nr. 121 számú természetes gyantaolaj-alapozót használjuk.

Mire való a keményolaj?

Keményolajat (Nr. 126) akkor használunk, ha valamilyen fokozott igénybevételhez (padló, lépcső, asztal) olyan faanyagot használunk, amely igazából nem ideális erre. Pl. a lucfenyő hajópadló, mely – mint puha hordozóréteg – a legkeményebb lakk alatt is előbb-utóbb megsérül.

Az olaj eleve a fa rostjait keményíti. A magasabb gyantatartalmú keményolajok emellett a felület edényeit rugalmas anyagukkal kitöltve, mintegy „kibetonozák” a likacsokat. A keményolaj nem helyettesíti az impregnáló alapozó olajat. Jó eredményt mindkettőt használva érünk el. Az alapozó mélyen beszívódik, az edények falát nedvesíti, míg a keményolaj csak kb. fele olyan mélyen beszívódva, kitölti az edényeket.

A keményolajat az impregnáló olaj száradása, és a finom köztes csiszolás (240) után az alapozással megegyező módon használjuk. A keményolaj után, fokozott igénybevételhez az AURO keményviaszt használjuk (Nr. 171). Keményfa bútoroknál csak olajozott felület is készíthető (121+126).

A szabályosan alapozott (121) felületen a megadottnál sokkal kisebb fogyással számolhatunk. A keményolajok az alapozó olajnál gyorsabban száradnak, és finomabbra csiszolhatók.

(x)